

Podia 2025

A man in a blue long-sleeved shirt and red pants is performing on a stage, holding a large red ball. He is in a dynamic pose, leaning forward. The stage is lit with blue light, and a large shadow of him is cast on the backdrop. In the foreground, the backs of several audience members' heads are visible, looking towards the stage. The background is dark with some stage equipment visible.

Jaarcijfers schouwburgen
en concertgebouwen in
Nederland

v
sc
d

van en
voor
podia

Voorwoord

Met gepaste trots presenteer ik, namens de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties, onze publicatie *Podia 2025*. Trots omdat het podiumbezoek voor het vierde jaar op rij stijgt. Dit blijkt uit de cijfers van het Theater Analyse Systeem die door ruim 150 VSCD-leden zijn aangeleverd. VSCD-podia organiseerden in 2025 gezamenlijk 68 duizend activiteiten, die in totaal 16 miljoen bezoeken trokken. Gemiddeld organiseerde een podium 450 activiteiten, goed voor 108.700 bezoeken. Het programma-aanbod van voorstellingen en concerten van professionele podiumkunsten groeide met 9% naar gemiddeld 232 activiteiten per podium. Het bezoek aan dit aanbod steeg zelfs met 10% naar gemiddeld 79.900 bezoeken.

Podiumbezoek opnieuw in populariteit gestegen

Dat wijst niet alleen op een aanhoudende behoefte aan live culturele ervaringen, maar ook op de kwaliteit en aantrekkingskracht van het aanbod. Net als vorig jaar zaten de zalen ook voller. Gemiddeld waren in 2025 zeven van de tien stoelen in de grootste zaal bezet, 2 procentpunt hoger dan in 2024 toen de bezettingsgraad 68% was.

Geografische spreiding van cultuur

De cijfers tonen eveneens aan dat de podia door het hele land hun publiek bereiken. Twee op de drie Nederlanders woont in een gemeente waar een of meerdere VSCD-podia zijn gevestigd. Ver hoeft je in Nederland niet te reizen voor een podium, gemiddeld 4,8 km. In de noordelijke provincies is de reisafstand tot een podium het grootst maar nog altijd slechts 7,3 km. Podia vervullen niet alleen een gemeentelijke, maar zeker ook een regionale functie. Het netwerk van VSCD-podia vormt daarmee een belangrijke landelijke culturele infrastructuur en maakt cultuur voor een groot deel van de bevolking bereikbaar.

Hogere inkomsten

In 2025 hebben de VSCD-podia gemiddeld een mooi financieel resultaat geboekt. De gezamenlijke baten bedroegen dat jaar 789 miljoen. Deze bestond voor 60% uit eigen inkomsten en voor 40% uit subsidies. De totale baten stegen in 2025 gemiddeld met +8%, wat vooral te danken is aan de stijging van de eigen inkomsten met +11%. De subsidies stegen met +4%. De totale lasten stegen ook (+7%), maar minder dan de inkomsten.

Gemeentesubsidie

In 2025 ontving ruim driekwart van de podia (77%) indexatie op de subsidie-inkomsten. Dit was echter niet bij alle podia voldoende compensatie voor de prijsontwikkelingen. De subsidie en indexatie zijn geen zekerheden. Zo is het gat dat de enorme inflatie in 2022 (+11,6%) sloeg in de reële waarde van de subsidies iets waar de podia zelfs nu niet geheel van hersteld zijn. Het gemiddelde structurele indexatietekort is in 2025 afgenomen, maar bedroeg eind 2025 nog steeds € 7,7 miljoen euro.

Eén overheid

Als VSCD pleiten wij ervoor om het florerende podiumkunstenlandschap van vandaag te garanderen voor de toekomst. Om die reden blijven wij onze oproep tot betere en intensievere samenwerking tussen gemeenten, provincie en Rijk herhalen. Wij ijveren voor een stevige positie voor de podia, met een in de wet vastgelegd fundament.

Veel plezier bij het lezen van Podia 2025!
Jenny Booms

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 VSCD-leden: hoeveel, hoe groot, hoe verspreid	6
Groot en klein	8
Podium of meer dan dat	8
Goed verspreid over het land	9
Gebouwen, zalen en zitplaatsen	11
2 Aanbod en publiek	12
Groei van activiteiten en bezoek	13
Zoveel smaken, zoveel genres	14
Spreiding over stad en land	15
Rijksgesubsidieerd aanbod	17
Groot marktaandeel	18
Overige activiteiten	20
3 Organisatie: de mensen en de gebouwen	21
Werkenden, banen en cao's	22
Meer mensen aan het werk	23
Wie doet wat	23
Met en zonder vrijwilligers	24
4 Exploitatie: baten, lasten en vermogen	25
Totale baten en lasten	26
Subsidies	29
Resultaat en vermogen	32
5 Blik op 2026 en verder	34
6 Verantwoording	35
Leeswijzer	35
Bronnen	36
Colofon	36

Samenvatting

2025 was een sterk jaar voor de podia die zijn aangesloten bij de VSCD. Het bezoek aan voorstellingen en concerten groeide voor het vierde jaar op rij (+10%). Wat aanvankelijk leek op herstel na corona, ontwikkelt zich steeds duidelijker tot structurele groei. Dat wijst niet alleen op een aanhoudende behoefte aan live culturele ervaringen, maar ook op de kwaliteit en aantrekkingskracht van het aanbod.

Toneel, cabaret en populaire muziek blijven de ruggengraat van het programma. Tegelijkertijd zorgen podia ervoor dat ook opera, ballet, klassieke muziek en andere gesubsidieerde genres hun publiek bereiken. Ze vervullen een unieke rol binnen de podiumkunsten: zij bieden het publiek in alle delen van Nederland een breed en divers aanbod. Culturele spreiding is een belangrijk beleidsdoel op landelijk niveau. Gemeenten geven hier samen met podia dagelijks invulling aan door een culturele infrastructuur te ondersteunen waarin publiek door het hele land toegang heeft tot een breed aanbod.

De inkomsten groeiden mee (+11%). Meer bezoekers betaalden bovendien hogere entreprijzen (+6,7%). Hoewel inkoop- en personeelskosten stegen, namen de directe kosten minder sterk toe dan de opbrengsten. Grote prijsstijgingen voor energie, huur en lonen bleven uit, waardoor de sector als geheel een bescheiden positief resultaat wist te realiseren.

Onder dit positieve beeld schuilt echter een structurele uitdaging. Door achterblijvende indexatie liepen podia sinds 2022 gezamenlijk € 7,7 miljoen aan subsidiebijdragen mis. Gemiddeld genomen zijn podia financieel gezond en beschikken zij over voldoende buffers. Maar achter het gemiddelde gaan aanzienlijke verschillen schuil: een deel van de podia bevindt zich financieel nog altijd in de gevarenzone.

1 VSCD leden: hoeveel, hoe groot, hoe verspreid

In Nederland heb je grote kans dat je in de buurt van een schouwburg, concertzaal of een theater woont. Twee van de drie Nederlanders woont in een gemeente waar een of meerdere VSCD-podia zijn gevestigd. Hoe groter de gemeente, hoe groter het podium. Die derde Nederlander woont in een van de kleinste gemeenten, en moet voor een VSCD-podium naar een nabij gelegen gemeente reizen. Ver hoeft een Nederlander niet te reizen voor een podium, gemiddeld 4,8 km.

Spreiding VSCD-podia

Groot en klein

De grootte van een podium kan op verschillende manieren bepaald worden. In deze publicatie telt de omvang van het publiek, ofwel het aantal bezoeken in een jaar. Ruim een derde van de podia zijn klein (36%), met een gemiddeld bezoek van 15.000. Eén op de vier podia is middelklein (41%) en trok gemiddeld 56.000 bezoeken. Eén op de acht podia is middelgroot (13%) en ontving gemiddeld 119.000 bezoeken. De resterende grote podia (11%) kregen 317.000 keer een bezoeker over de vloer.

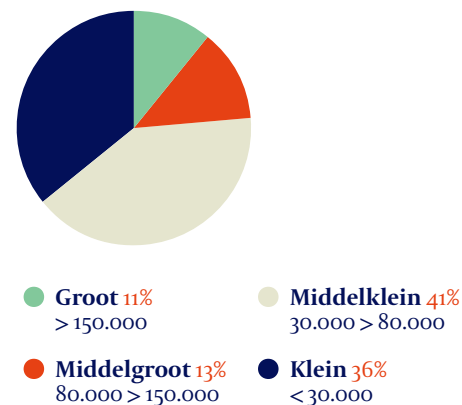
Er zijn verschillende typen podia. Grote theaters in grote steden met vooral veel gesubsidieerd aanbod, concertgebouwen die alleen muziek programmeren, schouwburgen in middelgrote gemeenten met een breed aanbod, podia die onderdeel zijn van een multifunctioneel cultuurbedrijf met ook een bibliotheek of muziekschool, vlakke vloer theaters voor een circuit van experimentele producties, podia die zelf produceren en met die producties touren, kleine podia in kleine gemeenten, waar vooral de amateurverenigingen en maatschappelijke activiteiten van belang zijn. In deze publicatie voegen we alle gegevens van deze podia samen en splitsen die weer uit naar hun grootte, de omvang van hun gemeente, of naar landsdeel. Achter die cijfers gaat een breed palet aan verschillende typen podia schuil.

Podium of meer dan dat

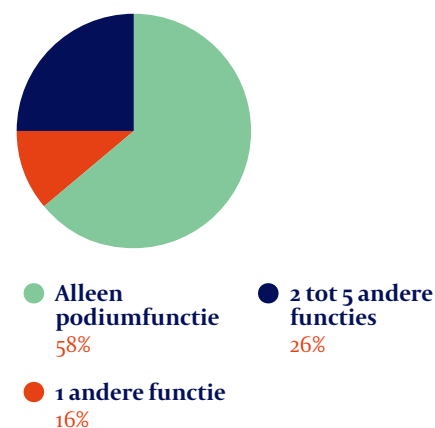
Podia bieden podiumkunsten aan: uitvoeringen van professionele podiumkunstenaren. Zo'n twee van de vijf podia (42%) combineren dit met een of meer andere functies, zoals filmhuis of congrescentrum. In 2024 was dit aandeel lager (36%). Met name het aantal podia met één andere functie nam sterk toe. Een meerderheid van deze podia met meer functies beschikt over een klein podium (53%). Terwijl van de podia die uitsluitend een podiumfunctie hebben, bijna de helft middelgroot is (48%).

Podia naar grootte

gemeten in aantal bezoeken per jaar

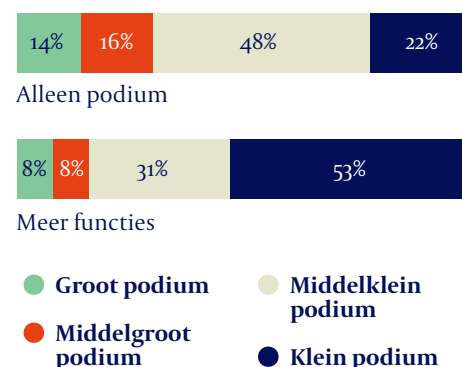

Alleen podiumfunctie of meer functies

Alleen podiumfunctie of meer functies

verdeeld naar podiumgrootte

Van alle andere functies die podia hebben komt die van congrescentrum het meest voor, gevolgd door bioscoop of filmhuis en centrum voor de kunsten. Opvallend is de groei van het aantal podia dat ook producent is van 13 naar 20. Er zijn zelfs 12 podia die (nog) een andere functie hebben dan de hier genoemde, zoals een hotel, debatcentrum of universiteit.

Andere functies podia

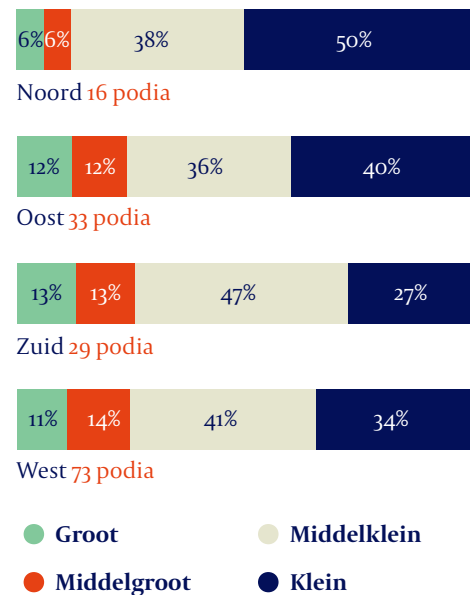

Goed verspreid over het land

De podia zijn redelijk gelijk verdeeld over het land, vergeleken met de spreiding van de inwoners. De omvang van de podia sluit aan bij de omvang van de inwoners per landsdeel.¹

De helft van de podia in het dunbevolkte noorden en oosten is klein. De gemiddelde afstand tot het meest nabije podium is hier ook het langst. In het dichtbevolkte westen en zuiden komen middelkleine podia het meest voor (41% en 47%). De omvang van de podia valt goed samen met het aantal inwoners. In het westen is het meest nabije podium ook het dichtste nabij.

Podia per landsdeel verdeeld naar podiumgrootte

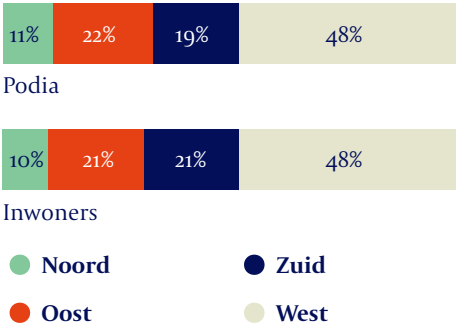
¹ Indeling landsdelen CBS: Noord (Drenthe, Friesland, Groningen), Oost (Flevoland, Gelderland, Overijssel), West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Zeeland), Zuid (Noord-Brabant, Limburg).

Nederland telt 342 gemeenten in 2025. In een derde daarvan (34%) zijn podia te vinden die lid zijn van de VSCD. In die gemeenten woont 64% van de Nederlanders. Grote en middelgrote gemeenten (meer dan 80.000 inwoners) beschikken vrijwel allen over één of meer VSCD-podia. In middelkleine gemeenten (tussen 50.000 en 80.000 inwoners) staan in drie van de vier (73%) één of meer VSCD-podia. Bij kleine gemeenten (minder dan 50.000 inwoners) is dat één op de zeven (14%). Het zijn vooral de inwoners van kleine gemeenten die voor een VSCD-podium de gemeentegrens over moeten.

Gemeenten met of zonder VSCD-podium of podia, naar grootte

Grootte van de gemeente	Een of meer VSCD-podia	Geen VSCD-podium
> 150.000 inwoners	18	–
80.000 > 150.000 inwoners	28	2
50.000 > 80.000 inwoners	35	13
< 50.000 inwoners	34	212
Totaal	115	227

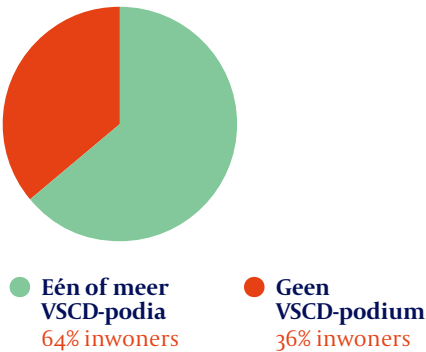
Spreiding podia en inwoneraantal
onderverdeeld in de vier landsdelen

Gemiddelde afstand tot nabije podium

Inwoners met ten minste één VSCD-podium in hun gemeente

Gebouwen, zalen en zitplaatsen

De podia waren in 2025 gehuisvest in 190 gebouwen, waarin zich 325 zalen bevonden met in totaal 136 duizend zitplaatsen. Bijna drie kwart van de podia (74%) heeft twee of meer zalen. Meer dan de helft van de kleine podia heeft één zaal (55%), ruim drie van de vijf middelkleine podia hebben twee zalen (62%) en bijna de helft van zowel de middelgrote als grote podia heeft drie zalen (47% en 48%).

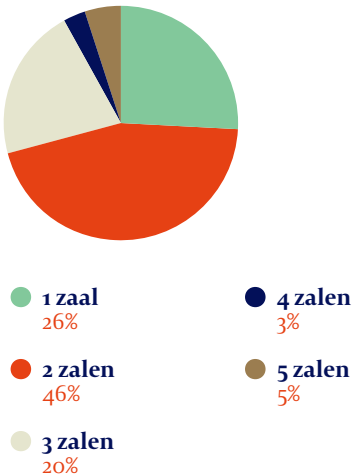
Podia met één zaal zijn gemiddeld klein van omvang (360 stoelen). Podia die over meer zalen beschikken, hebben gemiddeld ook een omvangrijke grote zaal. De kleinste zaal heeft gemiddeld een omvang van tussen de 150 en 220 stoelen.

Omvang van zalen bij podia

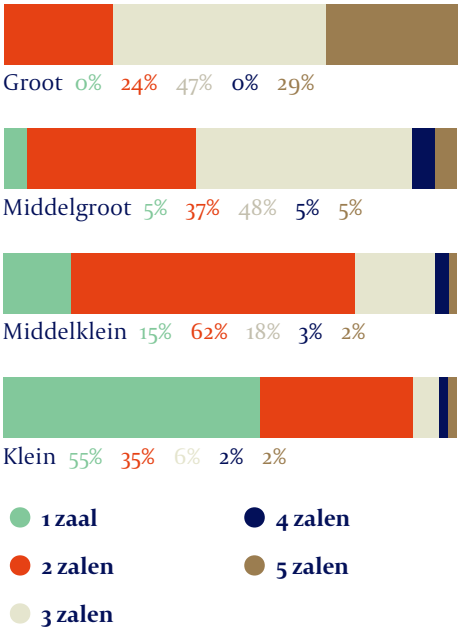
Zalen per podium	Zitplaatsen per zaal				
	Zaal 1	Zaal 2	Zaal 3	Zaal 4	Zaal 5
1 Zaal	360				
2 Zalen	610	220			
3 Zalen	830	360	190		
4 Zalen	610	220	240	150	
5 Zalen	1.020	570	440	250	180

De meeste podia (81%) huren het gebouw van de gemeente, waarvan 74% ook zelf de zorg voor klein onderhoud draagt. Bij 57% van de podia ligt de zorg voor groot onderhoud bij de gemeente, 20% zorgt daar zelf voor en in de rest van de gevallen doen podium en gemeente dit samen.

Aantal zalen per podium

Aantal zalen per podium verdeeld naar podiumgrootte

2 Aanbod en publiek

Elke dag is er wel iets te doen bij de VSCD-podia. Aan de 68 duizend activiteiten bracht het publiek 16 miljoen keer een bezoek. Net als vorig jaar groeide het publiek en zaten de zalen weer voller. Podia groeiden harder dan andere culturele uitjes.

Op het programma stonden vooral toneel- en cabaretvoorstellingen en concerten van populaire muziek. De vooral gesubsidieerde genres opera, ballet en klassieke muziek trok publiek naar de grotere steden, waar dit het meest te zien is.

Groei van activiteiten en bezoek

16 miljoen bezoeken, elke dag wel wat te doen

De VSCD-podia organiseerden in 2025 in totaal 68 duizend activiteiten. Gemiddeld was er op ieder podium elke dag wat te doen. De podia werden in totaal 16 miljoen keer bezocht door het publiek. De helft (52%) van de activiteiten bestond uit voorstellingen en concerten van professionele podiumkunsten. Dit programma-aanbod trok bijna drie kwart (73%) van alle bezoek.

Het programma aanbod steeg met +9% en het bezoek daaraan steeg zelfs iets harder, met +10%. De overige activiteiten, zoals commerciële verhuur en maatschappelijke bijeenkomsten, stegen zelfs met +7%, maar het bezoek daaraan steeg aanzienlijk minder (met +1%).

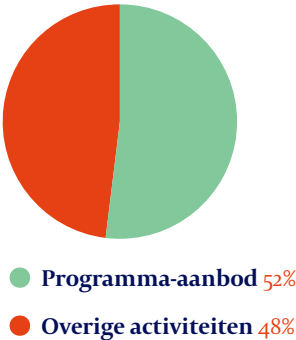
Programma-aanbod en overige activiteiten
Gemiddeld per podium

	Activiteiten	Mutatie in 2025	Bezoek	Mutatie in 2025
Programma-aanbod	232	+ 9%	79.900	+ 10%
Overige activiteiten	218	+ 7%	28.800	+ 1%
Totaal	450	+ 8%	108.700	+ 7%

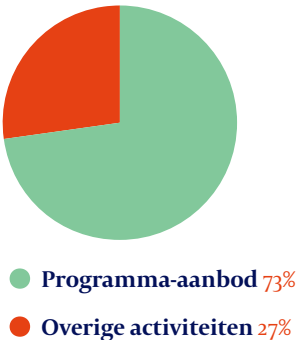
Zalen goed vol

Dat het bezoek sterker steeg dan het aantal uitvoeringen is terug te zien in de bezettingsgraad. Gemiddeld waren in 2025 zeven van de tien stoelen in de grootste zaal bezet (bezettingsgraad 70%), 2% hoger dan in 2024. De bezettingsgraad verschilde per grootte van het podium. Grotere podia met grotere zalen trokken ook vollere zalen.

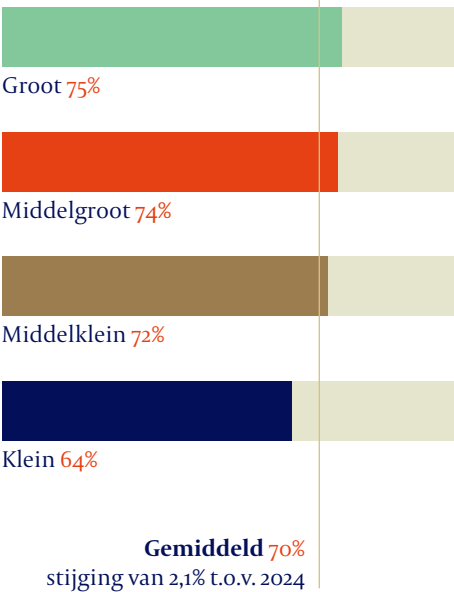
Programma-aanbod en overige activiteiten

Bezoek aan programma-aanbod en overige activiteiten

Bezettingsgraad naar grootte podium

Groei niet overal gelijk

Niet ieder podium zag groei in activiteiten en bezoek. Bijna twee op de drie (64%) podia bood meer uitvoeringen aan (+15%) en zag het bezoek meestijgen (+15%). Nog geen tiende van de podia (9%) bood ook meer uitvoeringen aan (+20%) maar kreeg minder bezoek (-10%). Eén op de acht podia (13%) trok met minder uitvoeringen (-16%) ook minder bezoek (-21%). Eén op de zeven podia (14%) kreeg zelfs een groeiend bezoek (+8%) bij minder uitvoeringen (-8%).

Zoveel smaken, zoveel genres

Toneel, populaire muziek en cabaret op het programma

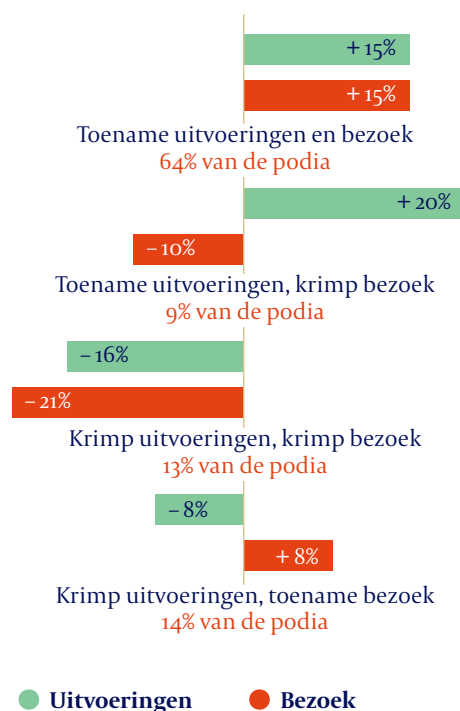
Het programma van de podia bevatte in 2025 een brede keuze aan verschillende genres. We onderscheiden 12 genres. Ruim vier van de vijf podia (79%) boden meer dan zes genres aan. Het meest aangeboden werd toneel: 91% van de podia had het op het programma staan. Verder werd veel geprogrammeerd: populaire muziek (89% van de podia), cabaret (88% van de podia) en familievoorstellingen (88% van de podia). Het minst te vinden op de programma's van podia waren ballet en opera (ieder 36% van de podia).

Ander aanbod, verzameld onder de restcategorie 'overig', omvatte vooral theatercolleges en debatten (23% van de podia), eigen producties of 'specials' (21% van de podia) en filmvertoningen in de theaterzaal (14% van de podia).

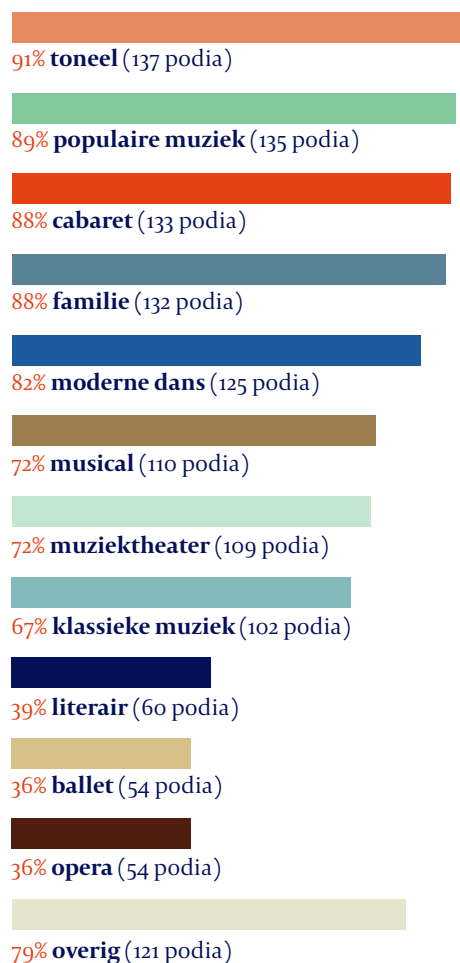
De mix van genres en het bezoek daaraan is in 2025 vrijwel gelijk gebleven².

² Het genre Urban is in 2025 vervallen, aangezien het een genre-overstijgend aspect is. Toegevoegd is het genre 'literair', waaronder lezingen, debatten en theatercolleges vallen. Ondanks de toevoeging noemen sommige podia dit aanbod nog onder 'overig', wat betekent dat meer podia het programmeren dan de tabel toont.

Groei en krimp van uitvoeringen en bezoek

Podia per genre

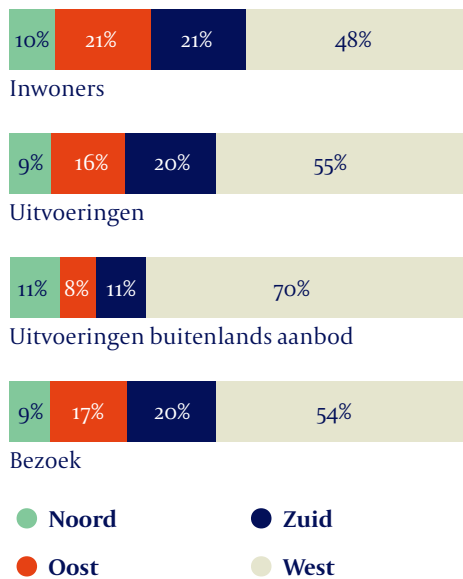
De genres cabaret en populaire muziek zijn het vaakst geprogrammeerd: ieder 18% van alle uitvoeringen. Maar deze genres trokken niet noodzakelijk ook het grootste publiek in de zaal. Zo zaten de meeste mensen (850) bij een balletvoorstelling, waarvan er echter weinig werden gegeven (220 uitvoeringen). De 5.525 toneelvoorstellingen trokken per uitvoering het minste aantal bezoekers (176 mensen). Geliefd bij zowel publiek als de podia waren populaire muziek en cabaret, omdat die ook bij veel uitvoeringen goed bezocht werden: populaire muziek gemiddeld 468 bezoekers, cabaret 367. Ook klassieke muziek deed het goed met 3.503 concerten en gemiddeld 501 bezoekers in de zaal.

Spreiding over stad en land

Net als de podia waren het aanbod van en het bezoek aan de podiumkunsten redelijk verdeeld over het land. In het westen waren aanbod (55%) en bezoek (54%) relatief groter dan de inwoners (48%). Er was meer in het westen te zien en dat aanbod werd ook meer bezocht. Podia in het westen toonden ook relatief veel van het buitenlands aanbod (70%), waarmee het ongetwijfeld ook publiek trok uit andere landsdelen. Voor het zuiden en het oosten gold het tegenovergestelde: relatief weinig (buitenlands) aanbod en weinig bezoek, vergeleken met de inwoners aldaar.

Spreiding aanbod en bezoek

onderverdeeld naar landsdeel

Uitvoeringen per genre

Bezoekers per uitvoering per genre

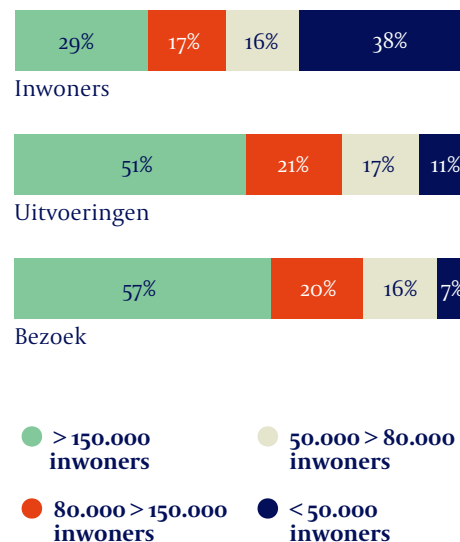

Bewoners van grootste steden zien het meest

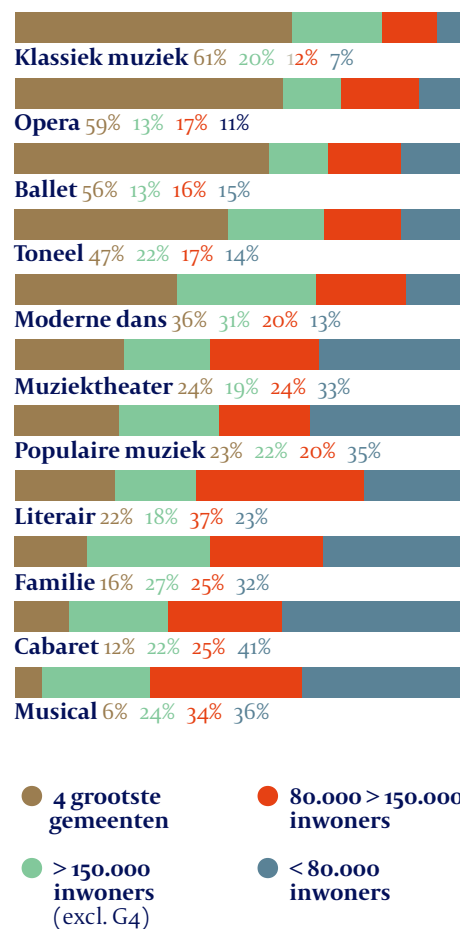
Hoe groter de gemeente, hoe meer er te zien is op de podia. In de grootste gemeenten, waar 29% van de Nederlanders woont, vindt op de podia 51% van de uitvoeringen plaats die 56% van het bezoek aantrekt. De podia in de kleinste gemeenten (minder dan 50.000 inwoners), waar 37% van de Nederlanders woont, bieden 11% van de uitvoeringen aan en trekken daar 7% van het bezoek mee. Hoe meer bewoners in de stad, hoe meer er per bewoner te zien was en bezocht werd. En vice versa.

Niet overal is eenzelfde variatie aan genres te vinden in de programmering van podia. Sommige genres zijn meer te zien in grotere steden. Klassieke muziek, opera, ballet, toneel en moderne dans zijn het meest te zien in de vier grootste gemeenten. In de gemeenten met minder dan 80.000 inwoners zijn cabaret, familievoorstellingen, populaire muziek en muziektheater het meest te zien.

Spreiding aanbod en vraag naar grootte gemeente

Spreiding aanbod per genre naar grootte gemeenten

Rijksgesubsidieerd aanbod

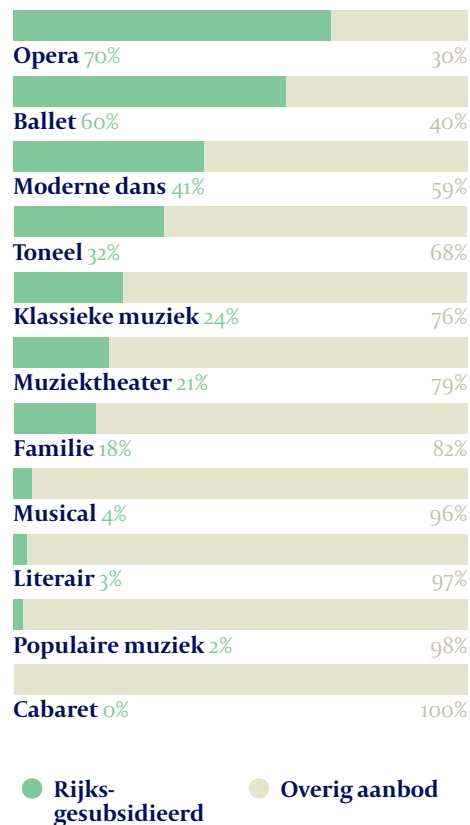
Een deel van de uitvoeringen komt van producenten die hoofdzakelijk rijkssubsidie ontvangen³. In totaal maakten de rijksgesubsidieerde uitvoeringen 14% van het totale aanbod op de podia uit. Hoewel dit lager is dan in 2024 (16%) valt dit binnen de bandbreedte van de afgelopen decennia.

Het percentage rijksgesubsidieerd aanbod verschilt sterk per genre. Bij opera (70%) en ballet (60%) was het aanbod in meerderheid van een rijksgesubsidieerde producent. In alle andere genres was het rijksgesubsidieerde aanbod in de minderheid. In de genres musical (4%), literair (3%), populaire muziek (2%) en cabaret (0%) was van rijksgesubsidieerd aanbod vrijwel geen sprake.

Niet op ieder podium stond evenveel rijksgesubsidieerd aanbod. Zoals hierboven blijkt was het aandeel van rijksgesubsidieerd aanbod in bepaalde genres relatief hoog. Juist die genres waren relatief veel op de podia in de grotere gemeenten te zien. Van de rijksgesubsidieerde uitvoeringen stond 42% in de vier grootste gemeenten en trokken die 59% van het totale publiek voor rijksgesubsidieerd aanbod. Ruim een kwart (28%) van de rijksgesubsidieerde uitvoeringen waren in de overige grote gemeenten te zien (meer dan 150.000 inwoners), waar bijna een kwart (23%) van het publiek voor rijksgesubsidieerd aanbod op afkwam. De middelgrote gemeenten (tussen 80.000 en 150.000 inwoners) bieden één op de vijf (22%) van de rijksgesubsidieerde uitvoeringen, maar trekken één op de zeven (14%) bezoeken aan rijksgesubsidieerd aanbod. In de overige gemeenten is in totaal 8% van de rijksgesubsidieerde uitvoeringen te zien waar 4% van het bezoek aan rijksgesubsidieerd aanbod op afkomt.

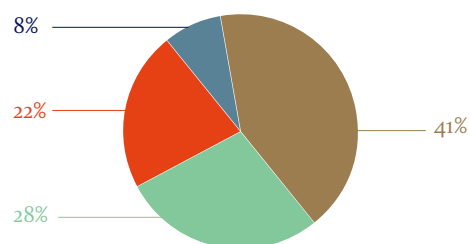
³ In de gegevens van de podia die ook rijksgesubsidieerde producent zijn, zijn de uitvoeringen van de eigen producties buiten het eigen podium buiten beschouwing gelaten.

Marktaandeel rijksgesubsidieerd aanbod per genre

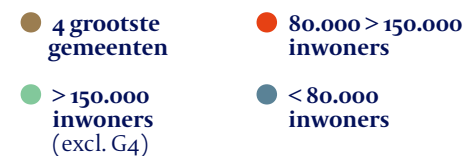
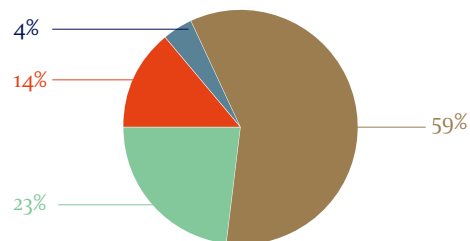

Spreiding rijksgesubsidieerd aanbod naar gemeenten

Uitvoeringen

Bezoek

Groot marktaandeel

Hoe groot is de markt voor podiumbezoek en welke plek nemen de VSCD-podia daarin? Die vraag kunnen we beantwoorden met de meest recente cijfers van het CBS, over 2024⁴. Nederland telde in 2024 597 zalen voor professionele podiumkunsten, die door 337 organisaties werden beheerd. Hieronder vielen zowel schouwburgen, concertzalen en poppodia, als ook stadions en evenementenhallen waar professionele podiumkunstenaars regelmatig optraden.

Het aantal organisaties dat publieke uitvoeringen van professionele podiumkunsten aanbood bestond in 2024 voor 46% uit bij de VSCD aangesloten schouwburgen en concertzalen, in totaal 152 podiumorganisaties.

Markt voor podiumbezoek in 2024

	Totaal	Schouwburgen en concert- zalen (VSCD)	Poppodia (VNPF)	Stadions	Overig
Organisaties	337	152	74	30	81
Zalen	597	324	93	110	71
Activiteiten (x 1.000)	58	32	21	4	1
Bezoek (x 1.000)	23.470	10.930	6.890	3.450	2.210

De bij de VSCD aangesloten podia boden 59% van alle 58 duizend uitvoeringen en trokken 51% in de 23,5 miljoen bezoeken. Een derde (32%) van de uitvoeringen en het bezoek was bij de poppodia te vinden. In stadions en evenementenhallen vond 7% van de uitvoeringen en 16% van het bezoek plaats. Dit betrof grootschalige concerten met veel publiek. De rest van de markt betreft zo’n 3% van de uitvoeringen en 10% van de bezoeken.

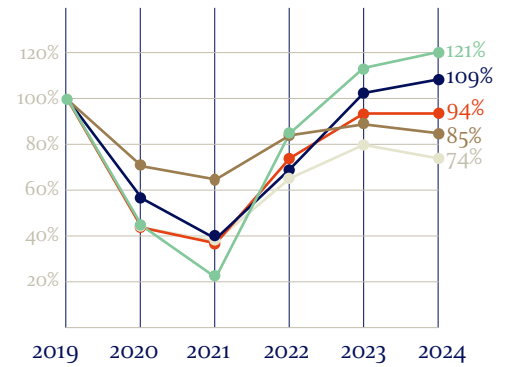
⁴ CBS: Professionele podiumkunsten; capaciteit, uitvoeringen, bezoekers, regio 2024. NB: Hoewel het CBS zich mede baseert op de VSCD en VNPF als bron, is de complementariteit van de gegevens niet volledig.

Podia en andere culturele aanbieders

De coronaperiode is geschiedenis, ook voor het bezoek aan de podia, dat inmiddels al jaren voorbij het pre-corona niveau ligt. In ander cultureel aanbod is dat niet altijd het geval en spelen er waarschijnlijk andere oorzaken dan de pandemie van destijds. De filmtheaters, waarvan een deel ook VSCD-podium is, zitten ook al jaren in de lift. De bioscopen doen het echter minder goed en zijn zelfs wat teruggevallen in 2024. Dit geldt ook voor het aantal uitleningen door de bibliotheken. De musea hebben het niveau van 2019 nog niet geëvenaard, al scheelt het niet veel meer.

Bezoek aan podia en andere cultureel aanbod

Indexcijfer: 2019 = 100%

- Bibliotheken
- Musea
- Bioscopen
- VSCD-podia
- Filmtheaters

Overige activiteiten

Naast het programma-aanbod van concerten en voorstellingen van professionele kunstenaars boden podia hun gebouw ook aan voor diverse andere bijeenkomsten: commerciële verhuur, besloten uitvoeringen, optredens van amateur podiumkunsten en maatschappelijke evenementen, waaronder educatieve uitvoeringen. In totaal 32.770 activiteiten.

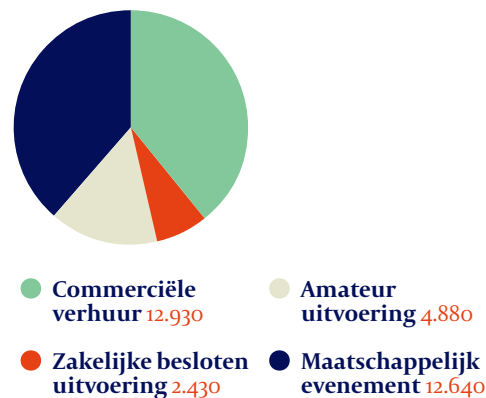
Zowel commerciële als maatschappelijke-educatieve activiteiten waren het meest talrijk (39% en 38% van het totaal). Commerciële activiteiten werden het meest bezocht, maar de meeste bezoekers per evenement waren te vinden bij de amateur-voorstellingen (gemiddeld 270 bezoekers).

De totale overige activiteiten namen in aantal toe (+7%) maar het bezoek eraan steeg amper (+1%). De zakelijke besloten uitvoering maakte de grootste groei door: +17% meer uitvoeringen en +34% meer bezoek. De commerciële activiteiten stegen +5% maar het bezoek eraan daalde met -7%.

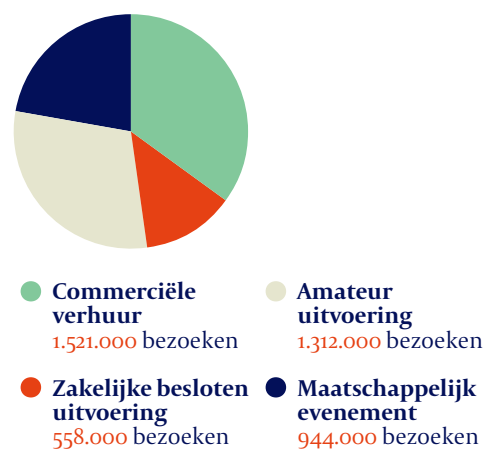
Mutatie in 2025 overige activiteiten

	Activiteiten	Bezoek
Commerciële verhuur	+ 5%	- 7%
Zakelijke besloten uitvoering	+ 17%	+ 33%
Amateur uitvoering	+ 3%	+ 1%
Maatschappelijke of educatieve activiteit	+ 10%	+ 1%
Totaal aan overige activiteiten	+ 7%	+ 1%

Overige activiteiten

Bezoek overige activiteiten

Bezoek per overige activiteit

3 Organisatie: de mensen achter de schermen

Om het publiek een onvergetelijk bezoek te bezorgen werken 14,5 duizend mensen in de podia. Eén op de drie is vrijwilliger. Bij een kwart van de podia is meer dan de helft vrijwilliger. De betaalde krachten werken in een groeiend aantal van bijna vijfduizend voltijdsbanen, de meesten in de cao die de VSCD met de vakbonden afsluit. Beroep op zzp'ers en inhuur nam net als vorig jaar af.

Werkenden, banen en cao's

Bij de podia waren in 2025 in totaal 14,5 duizend mensen werkzaam in 5 duizend voltijdsbanen. Een voltijdsbaan (of fte: full time equivalent) bedroeg volgens de cao Nederlandse Podia 36 uur per week. Vier van de negen personen (44%) werkten in loondienst, drie van de tien (31%) als vrijwilliger en de rest was zzp'er (11%), ingehuurd via uitzend- of detacheringsbureau (11%) of stagiair (3%).

Van alle banen, gemeten in fte's, was 76% ingevuld met medewerkers in loondienst. Zij werkten gemiddeld 3 dagen per week, ofwel 0,6 fte. Zzp'ers, ingehuurde krachten, vrijwilligers en stagiairs hadden een kleiner aandeel in de formatie (6% tot 7%). Ook werkten zij gemiddeld minder uren per week. Omgerekend naar fte's werkten zzp'ers en ingehuurd personeel ieder 0,2 fte (één dag in de week) en vrijwilligers 0,1 fte (een halve dag per week). Stagiairs werkten ruim twee dagen per week: 0,5 fte.

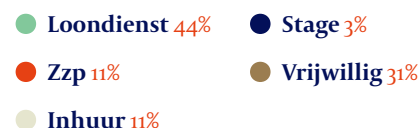
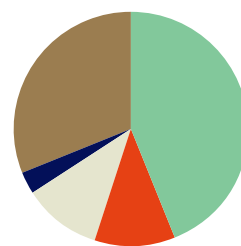
Van de leden van de VSCD paste in 2025 65% de cao Nederlandse Podia toe, die door de VSCD met de vakbonden is afgesloten. Podia passen ook andere cao's toe, soms meerdere tegelijk, vanwege de combinatie met andere functies, zoals zelfstandige horeca of een centrum voor de kunsten. De meeste andere cao's die worden toegepast hebben een werkweek van 36 uur. Alleen bij de cao Toneel en Dans, die door 3% van de podia werd toegepast, is dit 38 uur.

Door podia toegepaste cao's

	Podia	% Podia
1 Of meerdere cao's	136	92%
O.m. cao Nederlandse Podia	96	65%
O.m. cao Toneel en Dans	5	3%
O.m. cao Kunstzinnige vorming	13	9%
O.m. cao Horeca	12	8%
O.m. cao Nederlandse gemeenten	13	9%
Overige cao's of bedrijfsregeling	18	12%

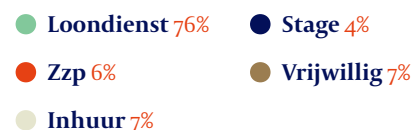
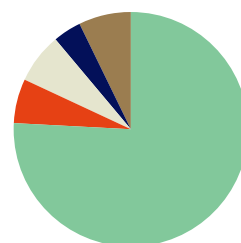
Personen werkzaam

verdeeld over type overeenkomst

Voltijds banen

verdeeld over type overeenkomst

Formatieplaats per persoon

verdeeld over type overeenkomst

Loondienst 0,6 fte | 22 uur per week

Zzp 0,2 fte | 7 uur per week

Inhuur 0,2 fte | 7 uur per week

Stage 0,5 fte | 17 uur per week

Vrijwillig 0,1 fte | 3 uur per week

Meer mensen aan het werk

Bij een podium werkten in 2025 gemiddeld 34,0 fte. Dat is +6% meer dan in 2024. De verdeling van de gemiddelde formatie over de verschillende typen overeenkomst veranderde ook. Het aantal fte's in loondienst steeg met +7%, terwijl de inzet van zzp'ers in fte's gemeten kromp met -8% en dat van ingehuurd personeel met -5%. Net als in 2024 lijken de podia voor een meer duurzame overeenkomst te kiezen, mede door gewijzigde wetgeving. Het aantal vrijwilligers in fte's gemeten steeg met +16%, het aantal stagiairs met +6%.

Formaties (fte's) per podium

verdeeld over type overeenkomst

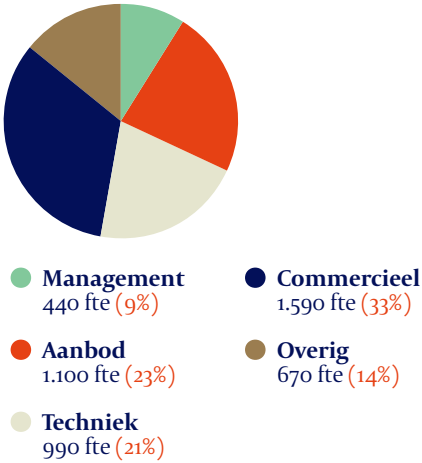
	Fte	Mutatie in 2025
Loondienst	25,9	+7%
Zzp	2,1	-8%
Inhuur	2,3	-5%
Stagiairs	1,4	+6%
Vrijwillig	2,4	+16%
Totaal (incl. overig)	34,0	+6%

Wie doet wat

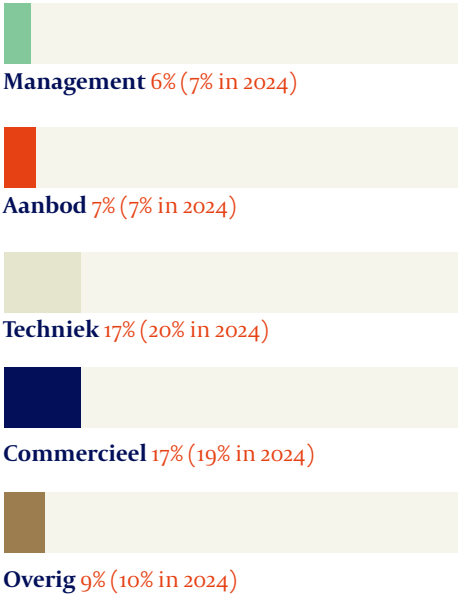
De formatie bestond in 2025 voor bijna een tiende (9%) uit functies in het algemene management: directie en financiën. Bijna een kwart (23%) van de functies was gericht op het aanbod voor het publiek: programmeurs, educatoren, marketeers en kassamedewerkers. Ruim een vijfde (21%) werkte in de techniek. Een derde (33%) was belast met de commerciële taken; verhuur en horeca. Onder de overige 14% vielen onder andere de ICT en facilitair medewerkers.

De flexibele schil – het aantal functies waarvoor zzp'ers en ingehuurde krachten worden ingezet – bedroeg 12% van de gehele formatie. Eén op de acht functies was daarmee flexibel bezet. In 2024 was dit 14%. De krimp van de flexibele schil was te vinden in alle functies behalve in de aanbodfuncties.

Verdeling fte's over functies

Aandeel zzp & inhuur per functie

Met en zonder vrijwilligers

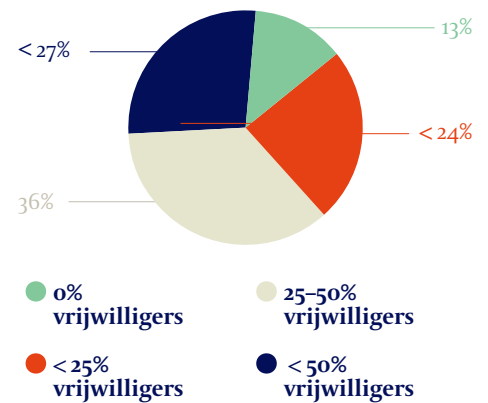
Het aantal vrijwilligers dat werkzaam was in de podia nam toe in 2025. Niet ieder podium doet eenzelfde beroep op vrijwilligers. Eén op de acht podia (13%) werkt zelfs geheel zonder vrijwilligers, terwijl bij ruim een kwart van de podia (27%) meer dan de helft van de functies is bezet door vrijwilligers.

Dit verschil is ook te zien tussen podia van verschillende grootte. Hoe kleiner het podium, hoe meer vrijwilligers er het werk deden. Bij een klein podium was in 2025 bijna de helft (49%) van het aantal mensen dat er werkte vrijwilliger, bij een groot podium één op de vijf (19%). Tussen grote en kleine podia verschilt het aandeel van personeel in loondienst het meest (52% vs 31%), meer dan de inzet van flexkrachten (29% vs 20%).

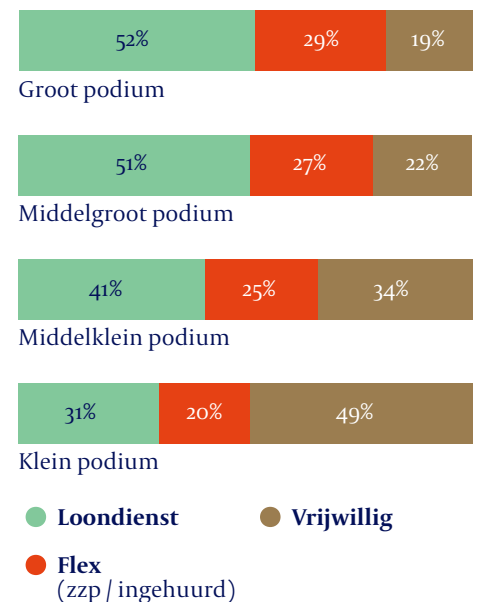
Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim steeg met +6% naar 5,2% van het aantal beschikbare werkdagen. Daarmee zaten podia boven het gemiddelde verzuim in de bedrijfstak cultuur, sport en recreatie (4,3%), maar onder het landelijke gemiddelde van 5,4%. Landelijk steeg het verzuim in 2025 met +4%.

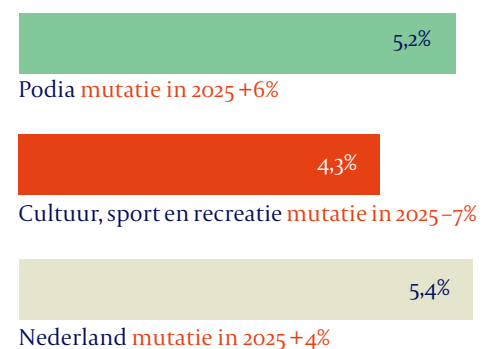
Vershil van inzet van vrijwilligers
naar aandeel vrijwilligers in functies

Mensen in loondienst, flexibel of als vrijwilliger

Ziekteverzuim
% van het aantal werkdagen

4 Exploitatie: baten, lasten en vermogen

De groei van het publiek was voelbaar aan de kassa van de podia. Men gaf ook meer uit aan een podiumbezoek. Uitvoeringen waren rendabeler dan vorig jaar. Eigen inkomsten stegen +11%. Subsidies groeiden voorzichtig mee met +4%. De enorme prijsstijging van energie-, loon- en huisvestingskosten bleef uit.

Toch is het gat dat de inflatie afgelopen jaren sloeg in de portemonnee van de podia nog niet gedicht. Podia liepen € 7,7 miljoen aan indexatie mis. Ze kunnen tegen een stootje, podia zijn gemiddeld genomen solvabel en liquide genoeg. Maar een deel verkeert in de gevarenzone.

Totale baten en lasten

In 2025 bedroegen de gezamenlijke baten van de VSCD-podia € 789 miljoen. Deze bestond voor 60% uit eigen inkomsten en voor 40% uit subsidies. De totale baten stegen in 2025 gemiddeld met +8%, wat vooral te danken is aan de stijging van de eigen inkomsten met +11%. De subsidies stegen met +4%.

De lasten bestonden voor 36% uit personeelslasten, 35% inkoopkosten, 18% huisvestingslasten en 11% organisatielasten. De totale lasten stegen met +7% in 2025, voornamelijk door de stijgende inkoopkosten (+10%), vanwege stijgende inkooprijzen en toegenomen activiteiten. De hogere lasten van personeel (+9%) hingen vooral samen met de groei van het personeel en in mindere mate de groei van de lonen in 2025. De organisatielasten stegen +4% en huisvestingslasten +1%.

Gemiddelde totale baten per podium

x € 1.000

	2025	Mutatie in 2025
Eigen inkomsten	3.270	+11%
Subsidies	2.130	+4%
Totaal	5.400	+8%

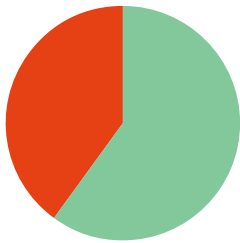
Gemiddelde totale lasten per podium

x € 1.000

	2025	Mutatie in 2025
Personeel	1.950	+9%
Inkoop	1.870	+10%
Huisvesting	970	+1%
Organisatie	570	+4%
Totaal	5.360	+7%

Totale baten

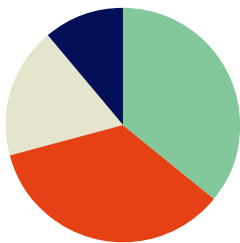
Totaal € 789 miljoen

- Eigen inkomsten € 477 miljoen (60%)
- Subsidies € 312 miljoen (40%)

Totale lasten

Totaal € 782 miljoen

- Personeel € 284 miljoen (36%)
- Huisvesting € 142 miljoen (18%)
- Inkoop € 273 miljoen (35%)
- Organisatie € 83 miljoen (11%)

Omzet groeit en rendeert

De groei in activiteiten vertaalde zich in groeiende omzet. Per podium steeg de omzet uit kaartverkoop +17% en uit horeca met +7%. De omzet uit verhuur bleef vrijwel gelijk. Omdat de inkoopkosten minder hard stegen (+10%) nam de marge toe met +17%.

Exploitatie van activiteiten van een gemiddeld podium

x € 1.000

	2025	Mutatie in 2025
Verkoop aanbod	1.970	+17%
Horeca-omzet	590	+7%
Verhuuromzet	400	+2%
Totale omzet	2.960	+12%
Af: inkoopkosten	-1.870	+10%
Saldo	1.090	+17%

Het programma-aanbod van uitvoeringen is ook rendabeler geworden. De omzet uit kaartverkoop overtrof de kosten van inkoop van voorstelling en concerten. Beide namen toe, maar de omzet per uitvoering steeg harder (+8%) dan de inkoopkosten (+3%), waardoor de marge ertussen steeg van 13% in 2024 naar 19% in 2025.

Ook per bezoek steeg de omzet uit kassaverkoop, en wel met +6,7%. Anders gezegd zijn de verkoopprijzen van theater- en concertbezoek gemiddeld gestegen, ruim boven de algemene inflatie voor consumenten van +3,3%. Een avond theater werd relatief duurder.

Exploitatie van het aanbod

Gemiddeld per podium (x € 1,-)

	Inkoop per uitvoering	Kaartverkoop per uitvoering	Marge
2024	6.385	7.205	13%
2025	6.555	7.780	19%
Mutatie in 2025	+3%	+8%	

Omzet kassaverkoop per bezoek

	Omzet per bezoek	Mutatie in 2025	Inflatie in 2025
2025	€ 22,54	+6,7%	+3,3%

Huisvestingslasten overwegend stabiel

De huisvestingslasten per podium stegen +1%. Het grootste deel van de huisvestingslasten zijn de huur- of hypotheeklasten, die in 2025 daalden met -2%. Het merendeel van de podia (81%) huurde het gebouw geheel of deels. Bij drie van de vijf podia die het gebouw huren (61%) steeg de huur, in de meeste gevallen met +2,5%. Een kleinere groep podia (37%) zag de huur dalen, meestal met -7,5%. De verbruikskosten daalden met -9%. Podia wekten 11% van de verbruikte energie zelf op.

Huisvestingslasten per podium

x € 1.000

	2025	Mutatie 2025
Huur	515	-2%
Verbruik	140	-9%
Onderhoud	155	-3%
Overig	160	+33%
Totaal	970	+1%

Mutatie huurlasten per podium

	% Podia	Gemiddelde mutatie 2025
Huur daling	37%	-7,5%
Huur stijging	61%	+2,5%

Personeelslasten: meer personeel en stijging lonen

De omvang van het personeel, gemeten in fte's, steeg in 2025 met +6%. De totale personeelskosten namen toe met +9%. De gemiddelde personeelskosten per fte bedroegen € 57 duizend, wat 3% meer is dan in 2024. Dit komt overeen met de gemiddelde loonstijging in de cao's die de podia toepasten.

Personeelskosten, formatie en kosten per fte

Gemiddeld per podium

	2025	Mutatie in 2025
Personeelskosten (x € 1.000)	1.955	+9%
Formatie (fte)	34,0	+6%
Kosten per fte (x € 1.000)	57,0	+3%

Subsidies

Verdeling van subsidies over het land, de steden en de podia

De podia ontvingen € 312 miljoen aan subsidies. De belangrijkste subsidiënten waren de gemeenten. Samen gaven zij € 298 miljoen subsidie, dat terecht terechtkwam bij 96% van alle podia. De gemeentesubsidies groeiden gemiddeld met +5%. Provinciale subsidies bedroegen € 0,9 miljoen, verdeeld onder 20% van de podia. De € 13 miljoen subsidies van Rijkscultuurfondsen⁵ kwam bij 55% van de podia terecht.

Subsidies en het aantal ontvangende podia

	x € 1.000	Aantal podia	Aandeel podia
Gemeente	298.320	142	96%
Provincie	900	30	20%
Rijk	12.550	81	55%
Totaal	311.770		

Groei gemeentesubsidies

	x € 1.000	Mutatie in 2025
Gemeentesubsidie per podium	2.039	+5%

Subsidies weer wat meer waardevast

In 2025 was de inflatie⁶ +2,9%. De ongeken­de inflatie in 2022 (+11,6%) als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de invloed daarvan op de energieprijzen, werkten door in de loonontwikkeling, zoals blijkt uit de loonafspraken in de cao Nederlandse Podia (+3% in 2023, +7% in 2024) en de andere cao's die VSCD-podia toepassen.

De indexatie die podia in 2025 ontvingen bedroeg gemiddeld +3,3%. Dat was meer dan de gewogen ontwikkeling van de prijzen van inkoop en loonkosten, die +2,4% bedroeg. Er werd zo naar rato meer extra subsidie gegeven dan de kosten stegen. Dit is echter

⁵ Voornamelijk Fonds Podiumkunsten en Fonds Cultuurparticipatie.

⁶ CBS: De afgeleide consumentenprijsindex, waarbij wordt afgezien van het effect van veranderingen in de tarieven van product gebonden belastingen (bijvoorbeeld BTW en accijns op alcohol en tabak) en subsidies.

het gemiddelde beeld. Per podium kan dit verschillen, afhankelijk van de verhouding loongevoelige en prijsgevoelige kosten.

Ruim drie kwart (77%) van de podia geeft aan indexatie te hebben ontvangen. In het oosten was dit zelfs 82%, in het noorden slechts 69%. Ook tussen steden verschilt dit: in de grootste steden ontving 87% van de podia indexatie, in de kleinste steden 67%. Die indexatie verschilt per gemeente, maar tussen de landsdelen en gemeente-grootte zijn de verschillen gemiddeld overzichtelijk.

Indexatie overschot 2025

	Personeelskosten	Materiële kosten	Totaal
Aandeel in totale kosten	36%	64%	100%
Prijsontwikkeling	+1,5%	+2,9%	
Gewogen prijsontwikkeling	+0,5%	+1,8%	+2,4%
Indexatie			+3,3%
Indexatie overschot			0,95%

Podia die wel of geen indexatie ontvingen

	2025
Podia ontving wel	77%
Podia ontving niet	13%
Podia onbekend	10%

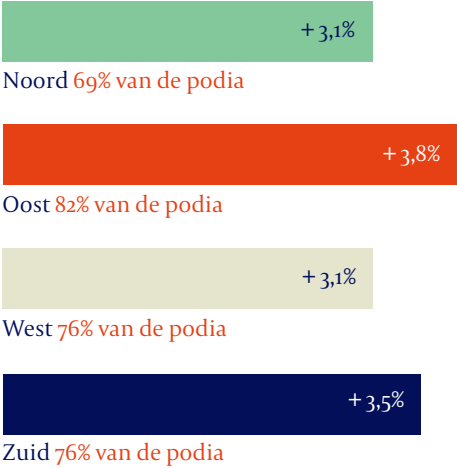
Indexatietekort nog niet ingelopen

Het verschilde per podium of het in 2025 voldoende werd gecompenseerd voor prijsontwikkelingen. Niet elk podium ontving indexatie en de indexatie kon verschillen per gemeente. Ook was de verhouding tussen personele en materiële lasten per podium anders.

Bovendien bleef de indexatie in voorgaande jaren ver achter op de historische prijsontwikkeling. De enorme inflatie in 2022 (+11,6%) sloeg een gat in de reële waarde van de subsidies. Alleen afgaand op de gemeentesubsidies bedroeg het tekort aan indexatie in 2022 € 15 miljoen. Anders gezegd hebben de podia vanaf 2022 jaarlijks € 15 miljoen aan prijsstijgingen elders moeten dekken. Ieder jaar stijgt dit ‘indexatietekort’ door opeenvolgende prijsstijgingen.

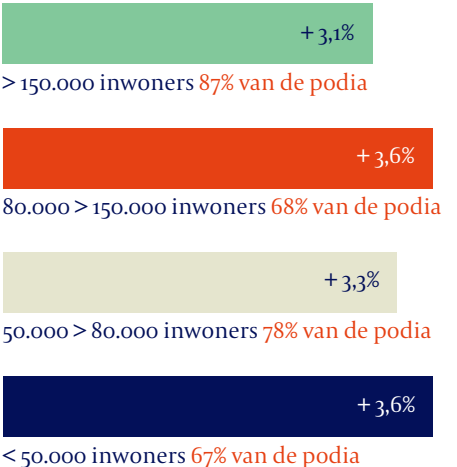
Indexatie

per landsdeel en % ontvangende podia

Indexatie

Per gemeentegrootte en % ontvangende podia

In 2023 tot en met 2025 steeg de gemiddelde indexatie boven de gewogen algemene prijsontwikkeling van de podia. In die jaren hielden de podia zogezegd subsidie over. Daarmee werd echter nog niet het in 2022 opgelopen indexatietekort ongedaan gemaakt. Eind 2025 resteerde nog een bedrag van € 7,7 miljoen aan waardeverlies van de gemeentesubsidies.

Dit tekort had kunnen verdwijnen met een eenmalig extra hoge indexatie van gemiddeld 2,4%. Dit zal per podium verschillen. Als dit in 2026 wordt gecorrigeerd zal het percentage mogelijk hoger liggen vanwege de opeenvolgende en doorwerkende prijsstijgingen.

Oplopend tekort aan indexatie gemeentesubsidie

x € 1.000

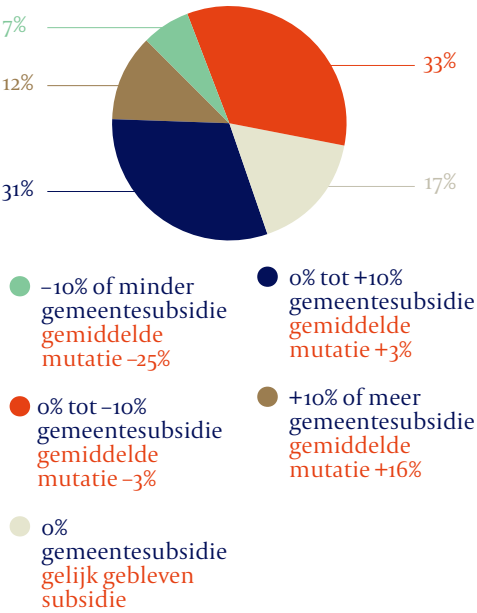
	Jaarsaldo	Cumulatief	Aandeel gemeentesubsidie
Indexatiesaldo 2022	-14.910	-14.910	5,6%
Indexatiesaldo 2023	1.390	-13.420	4,8%
Indexatiesaldo 2024	3.890	-9.780	3,2%
Indexatiesaldo 2025	2.050	- 7.670	2,4%

Beleidsmatige subsidiewijzigingen

Naast indexatie hebben gemeenten andere, beleidsmatige redenen om subsidie te verhogen, dan wel te verlagen, los van de indexatie. Deze beleidswijzigingen in de subsidie pakten in 2025 per podium verschillend uit. Bij 7% van de podia daalde de subsidie met gemiddeld -25%. Een derde (34%) kreeg een korting van gemiddeld -3%. Ruim drie tiende (31%) kreeg echter gemiddeld 3% meer subsidie en één op acht (12%) zag de subsidie met +16% groeien. De subsidie bleef gelijk voor 17% van de podia.

Groei/krimp gemeentesubsidie door beleidswijzigingen

naar % podia

Resultaat en vermogen

Het resultaat en de bestemming

De podia hadden in totaal € 6 miljoen overschot, wat op de totale kosten slechts +0,8% bedroeg. Het verschilde per podium. Drie van de vijf podia hadden een positief resultaat van gemiddeld +2,8%. Een derde van de podia (34%) had een tekort van gemiddeld -4,0%.

Resultaat exploitatie

x € 1.000

Baten	788.650
Lasten	- 782.300
Resultaat	6.350
Rente	1.800
Bestemmingsreserves	-3.550
Algemene reserve	4.600

Resultaat na bestemmingsreserves

Resultaat	Podia	% Van totale lasten
Positief	59%	2,8%
Neutraal	7%	0,0%
Negatief	34%	-4,0%

Vermogen, solvabiliteit en liquiditeit

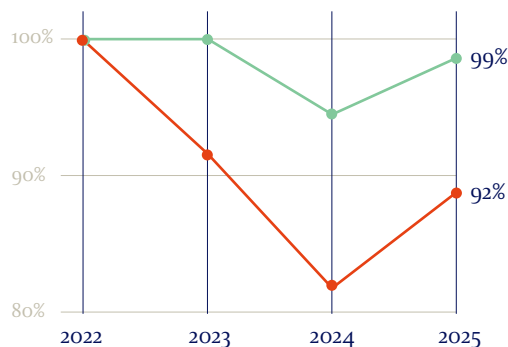
De podia waren eind 2025 bij elkaar genomen solvabel. Hun eigen vermogen bedroeg 29% van het totale vermogen, boven de ondergrens van 25%. Een derde van de podia zat onder de ondergrens van 25%. De liquiditeit van de podia gezamenlijk was eind 2025 voldoende. De current ratio (vlottende activa en liquide middelen gedeeld door korte termijn schuld) lag met 1,85 boven de minimumgrens van 1,5. De helft van de podia had echter een current ratio onder die 1,5 en slechts één op de vijf podia boven de gewenste 2,0. In 2025 nemen zowel de gemiddelde solvabiliteit als de gemiddelde liquiditeit weer toe.

Vermogenspositie

Passiva	x € 1.000	% aandeel
Eigen vermogen	16.800	29%
Voorzieningen	6.000	10%
Schulden	34.400	60%
Totaal passiva	57.200	100%

Solvabiliteit en liquiditeit

index: 2022 = 100%

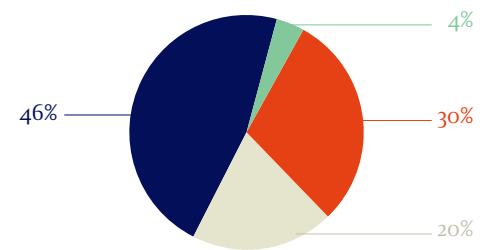

● Solvabiliteit ● Liquiditeit

Mate van solvabiliteit podia

(gemiddeld 29%, ondergrens 25%)

% podia

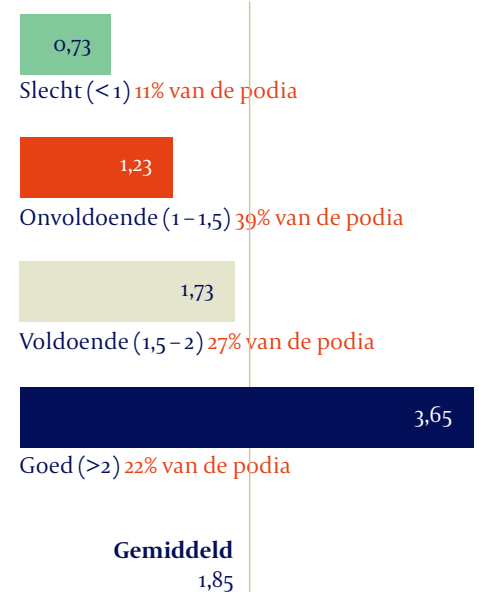

- Slecht (<0%)
Solvabiliteit
gemiddeld -9%
- Voldoende (25%-33%)
Solvabiliteit
gemiddeld 28%
- Onvoldoende (0%-25%)
Solvabiliteit
gemiddeld 14%
- Goed (>33%)
Solvabiliteit
gemiddeld 49%

Liquiditeit: current ratio in staffels

(gemiddeld 1,71, ondergrens 1,5)

% podia

5 Blik op 2026 en verder

Zal vier jaar groei op rij van publiek en aanbod zich verder doorzetten de komende tijd? De zalen kunnen altijd voller, maar uitverkocht is uitverkocht. De podia zijn afhankelijk van de producenten voor een goed en gevarieerd aanbod.

Een van de opvallende trends is dat steeds meer podia zelf aanbod maken. Dit varieert van een speciale avond voor een bijzondere gelegenheid tot zelfstandige producties die zelfs touren door de regio of ver daarbuiten. Het is nog een bescheiden trend, maar kan model staan voor een toekomst waarin podia gezamenlijk een grotere rol nemen in het bepalen van het aanbod.

In de landelijke cultuurpolitiek is regionale spreiding weer terug van weggeweest. Het is echter meer dan een voorwaarde voor rijkssubsidie. Het gaat om de toegang tot cultuur, zoals de Raad voor Cultuur het treffend noemt. Niet het aanbod maar de vraag staat centraal, ongeacht waar die woont of welke achtergrond die heeft.

Door de fijnmazige spreiding van de podia over het land is toegang tot podiumkunst de praktijk van alledag. Podia voelen aan waar het publiek toegang toe wil en tot welk aanbod het publiek te verleiden is. Voorwaarde is wel dat de podia over koopkracht beschikken om aanbod te kopen of te maken. En dat hun gebouw mee gaat met de tijd: duurzaam, veilig en toegankelijk.

De koopkracht van de podia heeft onder de grote inflatie van 2022 stevig te lijden gehad. Het toen geslagen gat is nog niet gedicht. Gemeenten doen er goed aan nog eens kritisch te kijken naar de waarde van hun subsidie.

Bij de aanvang van een nieuw theaterseizoen is in veel Nederlandse gemeenten de inkt van de bestuursakkoorden nog niet droog. Sommige akkoorden beloven grootschalige verbouwing van de schouwburg of het concertgebouw, vaak na vele jaren van wikken en wegen. In andere gemeenten durft men de stap nog niet te zetten. Het gaat vaak om enorme bedragen.

Als de landelijke politiek cultuurspreiding serieus wil nemen, zal ze oog moeten hebben voor zowel de programmering en productie van het aanbod, als voor de bouwkundige kwaliteit en duurzaamheid van de gebouwen. Zo houd je cultuur toegankelijk, overal, voor iedereen

6 Verantwoording

Leeswijzer

De hier gepresenteerde cijfers gaan over de podia die in 2025 lid zijn van de VSCD. Waar het kan vergelijken we dit met 2024 en soms met eerdere jaren, om groei of krimp een beeld te brengen. Omdat het aantal podia dat lid is van de VSCD per jaar kan verschillen, gebruiken we geen totaalcijfers maar gemiddelden per podium bij het vergelijken van verschillende jaren.

We gebruiken de term podia voor verschillende soorten organisaties: schouwburgen, concertgebouwen, vlakke vloer theaters, multifunctionele culturele centra en wijktheaters. Op het programma van die podia staan voorstellingen, concerten, shows, lezingen en diverse soorten optredens. Hiervoor gebruiken we de verzamelnaam ‘uitvoering’. Het publiek bestaat uit bezoekers, maar we tellen alleen het aantal keer dat men een bezoek brengt. Daarom spreken we over bezoeken en niet over bezoekers.

Populatie in 2025

Begin 2026 ontvingen 155 van de 159 leden van de VSCD de TAS enquête. 4 leden waren vrijgesteld vanwege verbouwing of om andere redenen. Van de 155 geënquêteerden vulden 126 de vragenlijst (vrijwel) geheel in. Voor de non-response is een schatting gedaan, op basis van gegevens van podia in dezelfde omvang klasse. Van 7 podia waren de ingevulde gegevens op onderdelen niet bruikbaar en deze zijn buiten beschouwing gelaten.

Bij vergelijking met 2024 worden de gegevens van podia gebruikt die in beide jaren bruikbaar zijn. Zo zijn er zuivere trends in beeld. De populatie waarvan in deze publicatie de gegevens over 2024 worden gebruikt verschilt met de populatie in de publicatie Podia 2024. Eén op één vergelijking van de publicaties wordt afgeraden.

Het Theater Analyse Systeem: de toetssteen voor podia

Het Theater Analyse Systeem (TAS) is sinds 1996 het online benchmarksysteem voor de leden van de VSCD, gevoed door de inbreng van de leden. Podia kunnen hun bedrijfsvoering onderling vergelijken en inzicht krijgen in de staat van de branche als geheel. In het TAS staat informatie over het programmerings- en personeelsbeleid, de exploitatiebijdragen, de bezoekersaantallen en de marktaandeelen van onze leden. Deze informatie wordt ieder jaar via een vragenlijst opgehaald.

Er zijn verschillende referentiegroepen waar podia zich aan kunnen toetsen, bijvoorbeeld op basis van het aantal stoelen, het aantal uitvoeringen, het aantal zalen, het aantal inwoners in de gemeente, of bijvoorbeeld het feit of de horeca is verpacht of niet.

Onderliggende gegevens

De publicatie is met de grootste zorg samengesteld. Een verantwoording voor de publicatie is apart opgesteld, en bevat de tabellen met de gegevens die in deze publicatie grafisch worden weergegeven. De verantwoording is op aanvraag beschikbaar.

Bronnen

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Inwoners; kerncijfers (2025)

Consumentenprijzen; prijsindex 2015=100 (2025)

Musea; collectie, bezoeken, tarieven, tentoonstellingen, werkgelegenheid (2024)

Professionele podiumkunsten; capaciteit, uitvoeringen, bezoekers, regio (2024)

Cultuurconnectie

cao Kunsteducatie 2025 (2025)

Koninklijke Horeca Nederland (KHN)

Horeca cao 2025 (2025)

Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK)

cao Toneel en Dans 2025 (2025)

Nederlandse Vereniging van Bioscopen en Filmtheaters (NVBF)

Jaarverslag 2025 (2025)

Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)

Wat hebben mensen met cultuur? Tabel 3.1 (2021)

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

cao Gemeenten 2024–2025 (2024)

cao Gemeenten 2025–2026 (2025)

Vereniging van Poppodia en -festivals (VNPF)

Poppodia en -Festivals in Cijfers 2024 (2025)

Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD)

Podia 2024 (2025)

TAS 2024 (2025), TAS 2023 (2024), TAS 2022 (2023), TAS 2021 (2022), TAS 2020 (2021), TAS 2019 (2020)

cao Nederlandse Podia 2024–2025 (2024)

cao Nederlandse Podia 2025–2026 (2025)

Werkgeversvereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (WNPF)

cao Nederlandse Poppodia en -Festivals 2024–2025 (2024)

cao Nederlandse Poppodia en -Festivals 2025–2026 (2025)

Colofon

VSCD is sinds 1947 de branchevereniging van podia in Nederland. Het podium is de plek waar kunst tot leven komt. De VSCD ondersteunt, verbindt en representeert deze plekken van ontspanning, reflectie, verhalen en verwondering. De VSCD werkt aan een sterke positie van de podiumkunsten in Nederland. Een positie midden in de samenleving. Een sterke politieke lobby (lokaal en landelijk) en financieel gezond.

Analyse en tekst

Siebe Weide advies

Inleiding

Jenny Booms

Coördinatie en advies

Mirthe van Merwijk

Redactie

Maud van Boven

Vormgeving

Ankie Stoutjesdijk

Databewerking

Eric Verhoog (ABF Research)

Uitgave

VSCD, Amsterdam, september 2025

Gebruik van deze uitgave

Voor deze uitgave geldt de *Creative Commons licentie Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 Internationaal (CC BY-SA 4.0)*. Het staat vrij om het werk te delen — te kopiëren, te verspreiden en door te geven via elk medium of bestandsformaat; het werk te bewerken — te remixen, te veranderen en afgeleide werken te maken voor alle doeleinden, inclusief commerciële doeleinden; onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding — De gebruiker dient de maker van het werk te vermelden, een link naar de licentie te plaatsen en aan te geven of het werk veranderd is. Je mag dat op redelijke wijze doen, maar niet zodanig dat de indruk gewekt wordt dat de licentiegever instemt met je werk of je gebruik van het werk.

Gelijk delen — Als je het werk hebt geremixt, veranderd, of op het werk hebt voortgebouwd, moet je het veranderde materiaal verspreiden onder dezelfde licentie als het originele werk.

FOTO BonteHond + Schweigman& | Prikkels | © Adem Gümrukçüler